

EUSKARA ETA LITERATURA II / LENGUA VASCA Y LITERATURA II

A ATALA: IRAKURMENA ETA HIZKUNTZA (guztira 5 puntu)

A atalaren barruan hiru azpi-atal nagusi daude, eta guztiei erantzun behar zaie:

- Ulermenari buruzko galderak (2 puntu)
- Gaia eta laburpena (1,5 puntu)
- Hizkuntzari buruzko galderak (1,5 puntu)

A.1 Ulermenari buruzko galderak

Ariketa honen helburua da idatzizko testuen ulermena neurtzea. Horretarako, ikasleek lau galdera erantzun beharko dituzte. Zuzentzaileari erantzun zuzenak dakartzan txantiloia emango zaio, eta erantzun okerrekin ez dute zigorrik izango. (2 puntu)

A.2 Gaia eta laburpena

Azpi-atalaren hasieran, testuinguru jakin bat emango zaie ikasleei eta horren arabera erantzun beharko diete hurrengo bi zereginiei. Ariketa hau osorik egin beharko dute ikasleek, hautazko aukerarik gabe; alegia, [gaia + laburpena] edo [gaia + ideiak] izango da aukera bakarra, deialdian deialdiko azterketa-ereduaren arabera.

A.2.1 Gaia: testua irakurri ondoren, ikasleek testuaren gai nagusia identifikatu eta beren hitzak erabiliz adierazi beharko dute, esaldi bakarra erabilita. (0,5 puntu)

A.2.2 Laburpena: ikasleek sintesiak egiteko duten gaitasuna neurtuko da. Sortutako testuak trinkoa, koherentea eta kohesionatua izan behar du, eta ikasleak berak sortu behar du; hots, ezin dira testuko pasarteak hitzez hitz kopia. Laburpena egiteko, estilo zuzena eta zehar-estiloa baliatu ahalko dira; beraz, ez da txartzat hartuko “egileak dioenez” edo “egilearen arabera” eredu egiturak erabiltzea. Gehienez ere 60 hitzeko laburpena onartuko da: hortik gorako hitz eta pasarteak ez dira aintzat hartuko. (1 puntu)

A.3. Hizkuntzari buruzko galderak (1,5 puntu)

Atalaren hasieran, testuinguru jakin bat emango zaie ikasleei. Halaber, zeregin bakoitzak testuinguru zehatz bat izango du, eta horren arabera erantzun beharko zaie eskakizunei. Atal

honetako ariketa guztiak egin behar dira, derrigor: ez dago hautazkorik. Atal honetan zuzenak diren erantzunak bakarrik hartuko dira kontuan.

A.3.1 Ikasleei emandako testuan sei akats daude eta bost identifikatzeko eta zuzentzeko eskatzen zaie. (0,5 puntu)

A.3.2 ariketan bost hitzen sinonimoak eman behar dituzte ikasleek. Hitz polisemiko bat agertuz gero, irakurgaian duen esanahiari jarraituko zaio. Bestalde, zuzentzaileei balizko sinonimoen zerrenda bat proposatuko zaie, baina ikasleak emandako hitza sinonimo egokia bada, hori ere onartuko da. Sinonimoen ordeaz ikasleek hitzaren esanahia azaltzen badute, azalpenak zehatza eta egokia izan beharko du. (0,5 puntu)

A.3.3 ariketan bost adizki birmoldatu behar dituzte ikasleek. Zuzentzaileek erantzun-orrian aurkituko dituzte erantzun-proposamenak.

B ATALA: TESTU-EKOIZPENA (guztira 5 puntu)

B atalak bi azpi-ariketa ditu, eta biak dira nahitaez egitekoak.

- Idazlan nagusia (4 puntu)
- Egin lotura (1 puntu)

B.1 Idazlan nagusia (4 puntu)

Ariketa honetan testu-ekoizpen luzea egin behar da. Testuingurua emanda, ikasleei bi testu-genero proposatuko zaizkie (urtean urteko azterketa-eredua zein den, generoak alda daitezke). Horietako bakarra hautatu eta gutxienez 180 hitzeko idazlana egin beharko dute. Hitz-kopuruari dagokionez, hitzak falta dituzten idazlanei ondoko taularen arabera puntu-kenketak ezarriko zaizkie.

Gutxieneko hitz-kopurua: 180 hitz

Idatzitako hitz-kopurua	169-179	159-168	149-158	≤ 148
Puntuazio-kenketa	-0,5	-1	-1,5	-2,5

Idazlana kalifikatzeko, kontuan hartuko da eskatutakoari zuzen eta egoki erantzun zaion, ikasleek beharrezko informazioa hautatu eta eman duten, testuak kohesioa duen eta ideien arteko koherentzia dagoen, eta erabilitako hizkuntza-baliabideak aberatsak, zehatzak, zuzenak eta egokiak diren. Gainditu ahal izateko, idazlana eskatutakoari lotzen zaiola bermatuko da.

Ekoizpenari dagokionez, testu-genero bakoitzaren konbentzioak baliatu beharko dira. Esate baterako, iritzi-artikuluetan, izenburua eta egilearen izen-deiturak (betiere fikziozkoak) eman beharko dituzte ikasleek, testua aldizkari edo egunkari batean argitaratzekoa balitz bezala. Halaber, mezu elektronikoa bat idazteko, hartzailea, gaia eta agurrak idatzi beharko dituzte, dagokien erregistroa erabilita.

Idazlana zuzentzeko erabiliko diren irizpideak

3-4 puntu

- ✓ Testua eskatutakoari lotzen zaio eta ondo antolatuta dago.
- ✓ Erabiltzen diren ideia eta argudioak ondo loturik eta garaturik daude.
- ✓ Aukeratu den edukia esanguratsua da gaia lantzeko.
- ✓ Erregistro egokia erabiltzen da, eta lokailu, lexiko eta egitura sintaktiko aberatsak darabiltza.
- ✓ Ortografia eta puntuazioa zuzenak dira.

2-3 puntu

- ✓ Testuak ez du ia akatsik; izatekotan, oso akats txikiak dira, inola ere ez sistematikoak.
- ✓ Erabiltzen diren ideia eta argudioak bata besteari loturik eta garaturik daude.
- ✓ Egitura soilekin batera aberatsagoak ere erabiltzen ditu (lokailuak, menderagailuak, etab.)
- ✓ Erregistro egokia erabiltzen du.
- ✓ Ortografia ondo menderatzen du, oro har, tarteka akatsen bat edo beste egin arren.

1-2 puntu

- ✓ Idatziak zenbait akats ez sistematiko du edukian edo forman. Gabeziek, dena den, ez dute ulermena oztopatzen.
- ✓ Egitura soilak baliatzen ditu oro har.
- ✓ Argudio edo ideiak urriak dira, edo ez daude guztiz garatuta edo errepikatu egiten dira.
- ✓ Ideien eta egituren arteko koherentzia- eta kohesio-arazoak dauden arren, ez dute ulermena oztopatzen.

0-1 puntu

- ✓ Akatsek ulergaitz egiten dute testua.
- ✓ Egitura soilak erabili arren, horietan ere akatsak daude.
- ✓ Ulergarritasuna oztopatzen duten akatsak daude.
- ✓ Ortografian oinarritzko akats larriak ageri dira, nahiz eta sistematikoak ez izan.

B.2 Egin lotura (1 puntu)

Bigarren azpi-atal honetan testu labur bat edo batzuk emango zaie/zaizkie ikasleei. Urtean urteko azterketa-eredua zein den, askotarikoak izan daitezke testuok: atsotitzak, asmakizunak, bertsoak, poemak, prosaz idatzitako pasarte laburrak, iragarkiak, komikiak... Testua irakurrita, ikasleek bi zeregin izango dituzte. Alde batetik, testua ulertzeko eta interpretatzeko gai direla erakutsi beharko dute, testuak dakarren ideia nagusia azalduta. Beste alde batetik, lotura egin beharko dute testuaren eta irakurgai nagusiaren artean. Bata eta bestea azaltzeko, 50 hitzeko testu laburra ekoitzi beharko dute.

Ebaluazioari begira, zuzentzaileek aintzat hartuko dute: lehenik, interpretazioa zuzena eta egokia den ala ez; bigarrenik, testuaren eta irakurgai nagusiaren arteko lotura koherentea, egokia eta ondo argudiatua den.

Urterik urte, atal honetako galdera-ereduak eta edukiak aldatzeko aukera dago, izan literaturari buruzko galderak txertatzeko, izan curriculumak jasotzen dituen bestelako gaiak jorratzeko, hala nola soziolinguistika-gaiak, betiere hezkuntza-curriculumak ezarritako edukiekin bat etorritz.

AZTERKETA ZUZENTZEKO TXANTILOIA

A ATALA: IRAKURMENA ETA HIZKUNTZA

A.1 Ulermenari buruzko galderak

- Medikuntzaren oinarrietako bat ezin betetzea: medikuak eta pazienteak elkarrekin komunikatzea lortzea, eta pazientearen ongizatea arriskuan jartzea.
- Egileak ezinbestekotzat jotzen du komunikazio egokia, medikuak bere betebeharra egoki bete ahal izateko.
- Dioenez, kalitatezko osasun-arreta jasotzea denon eskubidea da eta horrek osasun-langileekin komunikazio egokia izatea eskatzen du, ahal dela pazientearen ama-hizkuntza erabilita.
- Etengabeko prestakuntza, pazientearen ama-hizkuntzaren ezagutza barne biltzen duena.

A.2 Gaia eta laburpena

Gaiaren erantzun-proposamena(k): *pazienteen ama-hizkuntza ezagutzea nahitaezkoa da osasun-arreta integrala emateko.*

Oharra: onartzekoak izango dira bai izen-sintagmaren bidez, bai perpaus osoa eraikita ematen diren erantzunak, betiere gaia zehatz jasotzen badute.

A.3.1 Akatsak identifikatu eta zuzendu

Bermatu: bermatzea

Hori: horrek

Hondoren: ondoren

Egiterako: egiteko

Badu: baditu

Osazuna: osasuna

A.3.2 Sinonimoak

- apropos:* egoki, erako, hartarako, gisako...
- baliabide:* tresna, bitarteko, gailu...
- sustatu:* bultzatu, eragin...

d) *ziztu bizian*: korrika (batean), atoan, berehala, abiadan...

e) *alegia*: hots, hau da...

**Oharra: onartzekoak izango dira bai lema soila, bai hitza deklinatuta ematen duten erantzunak.*

A.3.3 Aditza moldatu

- a) iritsi zen
- b) jarriko da
- c) balego
- d) egin genezake
- e) errepikatzen ziguten

Ortografiaren eta gramatikaren zuzenketa

Irizpide orokorra: zuzentasunari loturik, azterketako 10 puntuetatik gehienez ere 2 (hots, % 20) kendu ahalko dira guztira, ortografia, gramatika eta pragmatika-kontuak gehituta.

— Azterketan egiten den lehenbiziko akats ortografikoa ez da zigortuko: ez da punturik kenduko.

— Bigarren akatsetik aurrera, akats bakoitzeko -0,25 puntu kenduko da, gehieneko muga -2 puntu izanik betiere.

— Ikasle batek akats ortografiko berbera errepikatzen badu, errepikatze bakoitzean ez da -0,25 kenduko: behin kenduko zaio -0,25.

— Koherentzia-, kohesio-, hiztegi- eta gramatika-akatsengatik gehienez ere 1 puntu kendu ahalko da.

— Ikasleek emandako erantzun bat ez bada ulertzen oinarritzko gabeziak, akatsak... dituelako, ariketa ez da ontzat joko.